

21/5/41

107

4446

ירושלים, 21.5.41, יום ד'

הבוקר נתקיימה אצלי - על פי הזמנתי - פגישה בין באי-כוח הועד הפועל של הסתדרות העובדים: ד. רמז וי. שפרינצק, ובאי כוח הפועל המזרחי: ט.ז. טרגאי, קלמר וקסטנבוים.

בישיבה נוכח גם טר שפירא, רצייתי לסתף גם את הרב פיטמן, אבל נתברר שהוא נסעא בתל-אביב.

מסרתי לישיבה את ההסכם שנעשה בקרב ארבעת חברי ההנהלה: הרב פיטמן, ד"ר שפורק, טר שפירא ואני, הסעון איטור של הסתדרות העובדים סגד אחד, והפועל המזרחי ואירגון העובדים הציונים הכלליים ב' סגד שני. הסכמנו על ארבעה טעיפים:

- א. הקמת אירגון מקצועי כללי של כל פועלי ארץ-ישראל על יסוד של בהירות יחסיות.
 - ב. הקמת לשכת עבודה אחידה בכל הארץ על פי רישום ותור איטי בסיקוח הנהלת הסוכנות וביסתוף נותני העבודה בתנאים מסוימים.
 - ג. הסכם פרוביזורי בין ~~ההסתדרות העובדים הכללית~~ והפועל המזרחי ואירגון העובדים הציונים ב' על חלוקת עבודה בעיר, לרבות העבודות הציבוריות והחרושת, לפי ספתח סוטכס, בתנאי של סמירה על תנאי הסידור המקצועי במקום העבודה בהתאם לסעיף 14 של ההסכם שהיה קיים בין ההסתדרות ובין הפועל המזרחי.
- (וזה לסון סעיף 14 הנ"ל):

"חבר "הפועל המזרחי" הנכנס למקום עבודה מאורגן, חייב להסמך בכל עניני העבודה ותנאיה לועד הפועלי המקום, וכמו כן לסוסדות המוסטכיים של ההסתדרות הכללית, אם רוב פועלי המקום הם חברים של ההסתדרות הכללית, והוא הדין כטחבר ההסתדרות הכללית עובד במקום עבודה מאורגנת שרוב פועליו הם חברי "הפועל המזרחי", עליו להסמך בכל עניני העבודה לועד פועלי המקום ולסוסדותיו המוסטכיים של "הפועל המזרחי". חברי שתי ההסתדרויות מטתפים במקומות עבודה מטותפים בבחירת ועד פועלי המקום".

ד. סיד לאחר הקמת ההסכם הפרוביזורי הזה, סטליטים את הקמת לשכת העבודה האחידה בארבע המושבות ה גדולות.

באי כוח "הפועל המזרחי" הודיעו שהם אינם מקבלים הסכם זה. הם אמנם סטכייטים להקמת אירגון מקצועי אחיד בארץ ולהקמת לשכת עבודה אחידה

אשר יוקם על ידי האירגון המקצועי האחד, אבל הם מתנגדים להקמת הסכם טרוביזורי לחלוקת עבודה בעיר ולהשלמת הקמת לטכת העבודה בארבע הסוכנות הגדולות.

שרגאי ניסח את עמדתם:

- א. הסכם, ולא גם הסכם טרוביזורי עם ההסתדרות, זה ענין להדסים.
- ב. הם אינם מסכימים להפריד בין העיר ובין הכפר.
- ג. בלי אירגון מקצועי כללי, אין להקים לטכת עבודה אחידה.

קסטנבוים הוסיף, ש"הפועל הצורחי" אינו קיים כשכיל חלוקת עבודה, ובלי שהלטכה תטפל גם בתנאי העבודה בחתימת חוזים. עם נותני העבודה הם לא יסכימו ללטכת עבודה.

אני הודעתי, שאינני מוכן לרון על שום סידור השולל את האירגון המקצועי של הפועלים והפעולה המקצועית של הפועלים בריסות עצמם, לא כחבר ההסתדרות ולא כחבר ההנהלה, ושבישיבה זו יש קודם כל לקבל תשובה ברורה מן "הפועל הצורחי" באופן רשמי אם הוא מקבל את הסידור שהוסכם בין ארבעת חברי ההנהלה. אם התשובה תהיה שלילית, הייתי רוצה לטווע מפיאם, אמן יש לרון על הסכם עבודה חדש עם ההסתדרות הכללית בכל עניני העבודה.

שרגאי הודיע, שאם כי המסוכים מתנגדים להסכם, שהציעו ארבעת חברי ההנהלה, הם יביאו את הדבר לפני הועד הפועל שלהם, אולם הם אינם יכולים להבטיח תשובה לפני אמצע השבוע הבא.

לפני הודיע, שהוא וטפרינצק מוכנים להציע להסתדרות הכללית לקבל את הסידור המוצע על ידי ארבעת חברי ההנהלה. הוא גם בקט לציין, שההסכם עם "הפועל הצורחי" במסק על ידי הפועל הצורחי בלבד, אפילו בלי הודעה מוקדמת רשמית לועד הפועל של ההסתדרות; כי שפירא חתום על הסכם להקמת לטכת עבודה אחידה על פי רישום אישי; שלטכת העבודה בסוכנות יש לה חוקה, והלחכה בארבע הסוכנות הגדולות יש להקים על פי החוקה הקיימת בסאר הסוכנות; ושההסתדרות מוסיפה להתנהג עם הפועל הצורחי כאילו ההסכם היה קיים, אולם יש חשש שבלי שינוי היחס מצד הפועל הצורחי לא תוכל ההסתדרות להסתיין בעסדה זו.

לפני סגירת הישיבה בקטתי עוד הפעם אתחברי הפועל הצורחי לעיין בהצעתנו שתוך עמידה על המצב החמור, בו גסצאת הארץ, וסכרנע רצוי גם סידור לא אידיאלי, ולא סידור לדורות, אם יש יבכלתו להבטיח יחסים יותר תקינים בין חלקים סונים בישוב, וביחוד בין ציבור הפועלים עצמו.